

لایحه "برنامه عملیاتی مقابله و واکنش اضطراری در هنگام وقوع زلزله در شهر تهران"

در اجرای مصوبه "الزام شهرداری تهران به تهیه و ارائه لایحه برنامه عملیاتی واکنش اضطراری برای مقابله با زلزله در شهر تهران" ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۴۴۲/۴۵۳۳ مورخ ۹۷/۲/۲۶ و به منظور ارتقاء توانمندی شهر تهران در مقابله با بحران ناشی از وقوع زلزله و در راستای همکاری با سایر دستگاه‌های اجرایی در جهت پاسخ مؤثر، باهدف نجات جان و مال انسان‌ها و جلوگیری از گسترش خطر که شامل فعالیت‌های واکنش اضطراری در زلزله، ازجمله جستجو و نجات، کمک‌های اولیه، تریاژ و تخلیه مجروحین، درمان اضطراری، اسکان و تغذیه اضطراری، حمل و نقل و لجستیک، بازگشایی معابر، تدفین، برقراری امنیت، حمایت‌های روانی، اطلاع‌رسانی و هشدار و آب‌رسانی اضطراری، برقراری شریان‌های حیاتی و سایر اقدامات ذی‌ربط می‌باشد، شهرداری تهران موظف است مطابق مواد ذیل اقدام نماید.

ماده ۱- تعاریف و اصطلاحات اختصاری به کارفته در این مصوبه به شرح زیر است:

الف- مخاطره- پدیده طبیعی یا کنش انسانی (به جز موارد نظامی - امنیتی و اجتماعی) که در صورت وقوع در محیط یا جامعه آسیب‌پذیر می‌تواند تبدیل به یک بحران و حادثه خسارت‌بار شود (بند (الف) ماده (۳) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸)

ب- بحران- ازهم‌گسیختگی جدی عملکرد یک جامعه که ناشی از وقوع مخاطره است و منجر به خسارات و اثرات منفی گسترده انسانی، اقتصادی یا زیست‌محیطی می‌شود، به‌طوری‌که مواجهه با آن فراتر از توانایی جامعه متأثر و دستگاه‌های مسئول باشد. (بند (ب) ماده (۳) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸)

ج- آسیب‌پذیری- ضعف و کمبودهای مادی و غیرمادی شامل فیزیکی، اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی در جامعه است که باعث می‌شود وقوع مخاطرات منجر به بحران شود. (بند (پ) ماده (۳) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸)

د-مدیریت بحران- نظام حاکم بر راهبردها، رویکردها، برنامه‌ها و اقداماتی است که باهدف پیش‌بینی، پیشگیری و کاهش خطر، آمادگی و پاسخ کارآمد و بازتوانی و بازسازی پس از وقوع حوادث و سوانح، به‌صورت چرخه‌ای صورت می‌گیرد. (بند (ث) ماده (۳) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸)

ه-پیشگیری و کاهش خطر- به مجموعه تدابیر و اقداماتی گفته می‌شود که شامل شناسایی، شناخت و تحلیل مخاطرات، آسیب‌پذیری‌ها، الزام به کارگیری مدیریت کاهش خطر در تدوین برنامه‌بودجه بخشهای توسعه‌ای، تعیین راهبردها و اولویت‌های بخشهای گوناگون، تدوین و اجرای برنامه‌های کاهش خطر حوادث و سوانح در کشور است (بند (ج) ماده (۳) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸)

و-آمادگی- مجموعه تدابیر و اقداماتی است که ظرفیت جامعه و دستگاه‌های مسئول را برای پاسخ مؤثر به حوادث و سوانح افزایش می‌دهد به‌طوری‌که خسارات انسانی و مادی ناشی از آن را به حداقل برساند. (بند (چ) ماده (۳) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸)

ز-پاسخ- مجموعه فعالیت‌ها و اقداماتی است که با وقوع حادثه آغاز شده و شامل هشدار سریع، تخلیه، جستجو، نجات و امداد، تأمین امنیت و نظایر این‌ها، متناسب با ویژگی‌های هر بحران می‌باشد (بند (ح) ماده (۳) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸)

ح-بازسازی و بازتوانی- به مجموعه تدابیر و اقداماتی گفته می‌شود که برای ترمیم و بهبود خدمات و ساختارها، معیشت، توانمندی و شرایط زندگی جوامع متأثر از حوادث و سوانح انجام می‌شود؛ به‌نحوی که موجب ارتقای توانایی و ظرفیت آن‌ها در جهت کاهش خطر حوادث آتی شود. (بند (خ) ماده (۳) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸)

ط-تاب آوری- به توانایی یک نظام یا جامعه در معرض مخاطرات، برای ایستادگی، تحمل و سازگاری در برابر حوادث و سوانح و بازتوانی و بازسازی مؤثر و به موقع جامعه آسیب دیده گفته می شود (بند (د) ماده (۳) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸)

ی-شرایط اضطراری- وضعیتی است که در پی وقوع مخاطرات و قریب الوقوع بودن حادثه یا بعد از وقوع آن ایجاد می شود و نیاز به اقدامات فوق العاده برای پاسخ دارد. (بند (ذ) ماده (۳) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸)

ک-بحران محلی- بحرانی است که برای مقابله با آن، منابع، امکانات و زیرساخت های شهری پاسخگو بوده و نیازی به تأمین امکانات از سایر مناطق وجود ندارد (بند (۳-۲) ماده (۳) دستورالعمل اجرایی مدیریت بحران استان های معین، پیشتاز و جانشین در کلان شهر تهران، سازمان مدیریت بحران کشور، ۱۳۹۷).

ل-بحران ملی- بحرانی است که برای مقابله با آن، منابع، امکانات و زیرساخت های شهر و استان پاسخگو نبوده و علاوه بر به به کارگیری امکانات استان های معین، نیاز به به کارگیری امکانات در سطح ملی نیز می باشد (بند (۳-۳) ماده (۳) دستورالعمل اجرایی مدیریت بحران استان های معین، پیشتاز و جانشین در کلان شهر تهران، سازمان مدیریت بحران کشور، مصوب ۱۳۹۷).

م-مراکز حیاتی- مراکزی هستند که دارای گستره فعالیت ملی می باشند و وجود و استمرار فعالیت آنها برای کشور حیاتی است و آسیب یا تصرف به وسیله دشمن باعث بروز اختلال کلی در اداره امور کشور می گردد (بند (۱) دستورالعمل عمومی سطح بندی مراکز ثقل، سازمان پدافند غیر عامل کشور، مصوب ۱۳۹۴).

ن-مراکز حساس- مراکزی هستند که دارای گستره فعالیت منطقه ای می باشند و وجود و استمرار فعالیت آنها برای مناطقی از کشور ضروری است و آسیب یا تصرف به وسیله دشمن باعث بروز اختلال در بخشی از کشور می شوند (بند (۱) دستورالعمل عمومی سطح بندی مراکز ثقل، سازمان پدافند غیر عامل کشور، مصوب ۱۳۹۴).

س-مراکز مهم-مراکزی هستند که دارای گستره فعالیت محلی می‌باشند و وجود و استمرار آن‌ها برای بخشی از کشور دارای اهمیت است و آسیب یا تصرف آن‌ها به وسیله دشمن باعث بروز اختلال در بخشی از کشور می‌شوند(بند ۱) دستورالعمل عمومی سطح بندی مراکز ثقل، سازمان پدافند غیرعامل کشور، مصوب ۱۳۹۴.

ع-جمعیت تحت تأثیر-منظور افرادی است که بعد از وقوع حادثه در شرایط اضطرار به کمک‌های فوری مانند نیازهای اولیه حیات، آب، غذا، بهداشت، سرپناه و فوریت‌های پزشکی نیاز دارند(بند ۳-۱۴) ماده (۳) دستورالعمل اجرایی مدیریت بحران استان‌های معین، پیشتاز و جانشین در کلان‌شهر تهران، سازمان مدیریت بحران کشور، مصوب ۱۳۹۷.

ف-شریان‌های حیاتی-شریانهای حیاتی شامل سیستم‌های حمل و نقل و زیرساخت‌هایی مانند بزرگراه‌ها، فرودگاه‌ها، خطوط انتقال و توزیع برق، مخابرات، سیستم‌های توزیع و خطوط لوله گاز، نفت و سامانه‌های آب و فاضلاب می‌باشد(بند ۳-۱۵) ماده (۳) دستورالعمل اجرایی مدیریت بحران استان‌های معین، پیشتاز و جانشین در کلان‌شهر تهران، سازمان مدیریت بحران کشور، مصوب ۱۳۹۷.

ص-کاهش اثرات-عبارت است از کاهش هر نوع آسیب یا کاهش اثرات آسیب. یک مرحله یا مؤلفه‌ای از مدیریت بحران یا مدیریت ریسک (در مدیریت سوانح فاجعه‌بار) است و به اقداماتی گفته می‌شود که برای کاهش اثرات آسیب یا کاهش مخاطراتی که اثرات آن به صورت بالقوه باقی مانده است، انجام می‌شود.

ق-پایگاه پشتیبانی مدیریت بحران - سازه‌هایی که توسط شهرداری تهران با مشخصات و مختصات ویژه برای پایداری در برابر زلزله در سطح شهر تهران احداث گردیده تا از آن‌ها به عنوان پایگاه‌های ستادی و عملیاتی برای مقابله در زمان بحران استفاده شود (سایت سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران: طرح‌ها و پروژه‌ها/آمادگی/پایگاه‌های پشتیبانی مدیریت بحران شهر تهران، ۱۴۰۰).

ر-سیستم فرماندهی حادثه - ICS (Incident Command System) یک ساختار استاندارد شده مدیریت شرایط اضطراری در صحنه حادثه است که به طور اختصاصی برای ایجاد (یک نظام یکپارچه و واحد)

طراحی شده تا بتواند از یک حادثه ساده تا یک حادثه چندگانه و پیچیده با مسئولیت‌های قانونی متعدد را پاسخ دهد. سیستم فرماندهی حادثه ترکیبی از امکانات، تجهیزات، پرسنل، رویه‌ها و ارتباطات است که در یک ساختار سازمانی مشترک کار می‌کنند و برای کمک به مدیریت منابع در هنگام حوادث طراحی شده‌اند. سیستم فرماندهی حادثه برای انواع شرایط اضطراری، از حوادث کوچک تا بزرگ و پیچیده قابل استفاده است. این سیستم توسط سازمان‌ها و مؤسسات مختلف، اعم از دولتی و خصوصی، برای سازماندهی عملیات مقابله در مدیریت حوادث استفاده می‌شود (آژانس ملی مدیریت شرایط اضطراری آمریکا، اختصارات و اصطلاحات).

ش- مرکز عملیات اضطراری (EOC) - یک مکان فیزیکی است که به‌طور معمول هماهنگی اطلاعات و منابع برای پشتیبانی از فعالیت‌های مدیریت حوادث در آن صورت می‌گیرد. مرکز عملیات اضطراری ممکن است یک مرکز موقتی باشد یا ممکن است در یک مرکز دائمی مستقر باشد. این مرکز ممکن است توسط سازمان‌های امدادی-انتظامی مانند آتش‌نشانی، نیروی انتظامی و خدمات پزشکی، در سطوح شهری، استانی یا ملی یا با ترکیبی از آن‌ها سازماندهی شود (آژانس ملی مدیریت شرایط اضطراری آمریکا، اختصارات و اصطلاحات).

ماده ۲- ساختار مدیریت بحران شهر تهران به‌صورت موقت، در زمان وقوع زلزله و با در نظر گرفتن ماده (۱۰) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸ به شرح زیر تعیین و اجرایی می‌گردد.

الف- ارکان

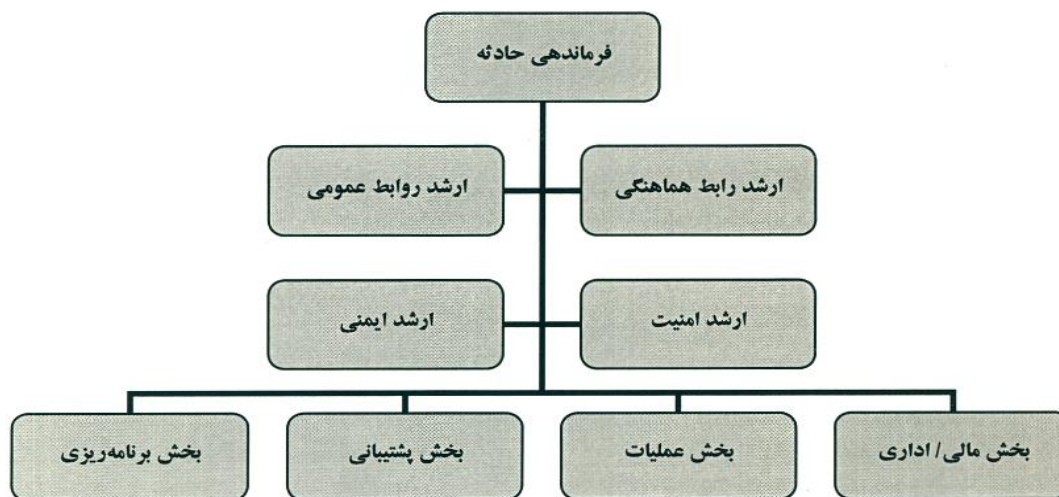
- ۱- فرماندهی مدیریت بحران شهر تهران (وزیر کشور و شهردار تهران)
- ۲- شهرداری تهران (سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران)
- ۳- ستاد ویژه مدیریت بحران کلان‌شهر تهران (سازمان‌های مسئول مدیریت بحران)
- ۴- ستاد مدیریت بحران منطقه

۵- ستاد مدیریت بحران ناحیه

۶- پایگاه عملیاتی محله

ب- ساختار سازمانی

ساختار سازمانی در زمان وقوع بحران در سازمان‌های مسئول عضو ستاد ویژه مدیریت بحران کلان‌شهر تهران، بر اساس سامانه فرماندهی حادثه (ICS) تعریف می‌شود.

تبصره - نمودارهای مربوط به ساختار مدیریت بحران، ترکیب اعضای عمومی و تخصصی و کارگروه‌های آمادگی به تفکیک شهر تهران، منطقه، ناحیه و محله، مستند به آخرین ساختارهای مصوب ستاد ویژه مدیریت بحران کلان‌شهر تهران می‌باشد.

ماده ۳- شهرداری تهران (سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران) موظف است برنامه جامع آمادگی و پاسخ و شرح وظایف ستاد پیشگیری، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران شهر تهران را در چارچوب وظایف شهرداری تهران تدوین نماید.

ماده ۴- شهرداری تهران، در صورت لزوم، به منظور ارتقاء سطح آمادگی مقابله با پی آمدهای زیانبار ناشی از زلزله، اقدامات ذیل را به انجام می‌رساند:

الف- ایجاد شبکه مستقل ارتباطی با پیش‌بینی زیرساخت‌های قابل اعتماد، پایدار و چندلایه با سازمان‌های مسئول در مدیریت بحران از طریق احداث دکل‌های خود ایستا و تأمین تجهیزات رادیویی، پایشی و پردازشی و دیگر تجهیزات ارتباطی و سامانه‌های هوشمند مرتبط (از قبیل سیستم‌های پشتیبانی تصمیم DSS، سیستم‌های فرماندهی، کنترل، ارتباطات و کامپیوتر برای حفاظت از اطلاعات C۴I و ...) و امکانات فنی مورد نیاز.

تبصره - کلیه واحدهای شهرداری موظف‌اند، در این رابطه، همکاری‌های لازم، از جمله صدور مجوزهای نصب، راه‌اندازی و دیگر نیازمندی‌ها را، خارج از روال عادی انجام دهند.

ب-طراحی، ایجاد و تجهیز مرکز داده امن و پایدار در شهر تهران.

تبصره ۱ - شهرداری تهران مجاز است اقدامات لازم را در راستای راه‌اندازی مرکز داده مستقل باهدف ایجاد زیرساخت حداقلی در حوزه‌های مختلف مدیریت بحران، در محل سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، با درجه اولویت بالا راه‌اندازی نماید.

تبصره ۲- شهرداری تهران مجاز است به منظور افزایش پایداری خدمات ذی ربط، با لحاظ نمودن مخاطرات مرتبط و ملاحظات مترتب و مورد نیاز، یک مرکز پشتیبانی داده در یکی از استان‌های کشور ایجاد نماید.

تبصره ۳- شهرداری تهران مجاز است اقدامات لازم را در راستای اتصال به شبکه ملی اطلاعات از طریق فیبر نوری انجام دهد.

تبصره ۴- شهرداری تهران مجاز است به منظور ساماندهی مدیریت عملیات مقابله، تأمین و توزیع صحیح منابع، ارتقاء و اطمینان از عملکرد صحیح سیستم هدایت و هماهنگی در شرایط اضطراری، نسبت به به‌روزرسانی، توسعه و تجهیز مرکز عملیات اضطراری (EOC) شهر تهران، مطالعه، اجرا و تجهیز مرکز پشتیبان هدایت و هماهنگی عملیات اضطراری (Backup EOC) و مطالعه، پیاده‌سازی و تجهیز مراکز هدایت و هماهنگی عملیات اضطراری (EOC) مناطق بیست و دوگانه در پایگاه‌های ویژه پشتیبانی مدیریت بحران مناطق بیست و دوگانه اقدام نماید.

تبصره ۵- شهرداری تهران مجاز است به منظور پاسخگویی مناسب به شهروندان در حوزه ایمنی و مدیریت سوانح شهر تهران و ضرورت یکپارچه‌سازی شماره تلفن‌های امدادی، نسبت به ایجاد و توسعه خطوط ارتباط تلفن Hot-line بین کلیه زیرمجموعه‌های شهرداری تهران و مرکز عملیاتی اضطراری EOC سایر سازمان‌های مسئول شهر تهران و مطالعه و طراحی مرکز دیسپچینگ مشترک با همکاری سازمان‌های مسئول اقدام و نتایج آن را جهت بسترسازی و اجرا به ستاد ویژه مدیریت بحران کلان‌شهر تهران ارائه نماید.

ج-. به‌کارگیری ظرفیت‌های شرکت‌های خدمات دهنده ارتباطات ماهواره‌ای SAP، به‌عنوان یکی از لایه‌های ارتباطی زمان بحران.

د- ایجاد یک بستر قابل‌اعتماد، یکپارچه و پرسرعت برای برقراری ارتباطات اضطراری و استفاده از برنامه‌های کاربردی، با پهنای باند مناسب، به‌منظور انتقال متن، صدا، تصویر و اشتراک‌گذاری نقشه‌ها و داده‌های اطلاعات مکانی و غیرمکانی.

ه- تمرکز کلیه اطلاعات مکانی و غیر مکانی شهر تهران که در مراحل چهارگانه مدیریت بحران (پیشگیری، آمادگی، مقابله، بازتوانی و بازسازی) موردنیاز می‌باشند، در سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران.

ماده ۵- شهرداری تهران، مجاز است جهت برقراری ارتباطات و فرماندهی پایدار در شرایط بحرانی:

الف - نسبت به تهیه (۵) سامانه مجهز فرماندهی سیار برای پنج پهنه شهری و ۲۲ سامانه ارتباطی سیار سبک برای ستادهای مدیریت بحران مناطق بیست و دوگانه شهرداری تهران از طریق سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، اقدام نماید.

ب - نسبت به تهیه (۸) واحد سیار فرماندهی عملیات برای (۸) منطقه عملیاتی سازمان آتش‌نشانی تهران، اقدام نماید.

ماده ۶ - شهرداری تهران مجاز است نسبت به تجهیز یک پایگاه پشتیبانی مدیریت بحران در هر منطقه به تجهیزات زیر بنایی و استاندارد ارتباطی و فیبر نوری (بر اساس اولویت‌بندی اعتبارات هر منطقه) اقدام و به‌مرور تا تجهیز کلیه پایگاه‌های پشتیبانی مدیریت بحران شهر تهران، آن را ادامه دهد.

ماده ۷ - به‌منظور تقویت زیرساخت‌های شهری برای پایداری در زلزله و ارائه مضاعف و بی‌وقفه خدمات پس از وقوع زلزله یا سایر سوانح مشابه، شهرداری تهران مجاز است، پس از تأیید طرح‌های تفصیلی و برنامه‌های عملیاتی پایدارسازی این زیرساخت‌ها، عوارض و دیگر هزینه‌های عملیات اجرایی مرتبط با کاهش اثرات زلزله (حفاری و . . .) را در حساب‌های فی‌مابین شهرداری و سازمان‌ها و شرکت‌های درخواست‌کننده ثبت و تهاتر نماید.

ماده ۸ - شهرداری تهران مجاز است، از طریق سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، در راستای تقویت عملیات مقابله در زمان بحران زلزله، اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - با همکاری سازمان‌های مسئول نسبت به تهیه و اجرای طرح تشکیل و سازماندهی تیم‌های ارزیابی و هماهنگی عملیات میدانی برای انجام ارزیابی سریع و صحیح پس از وقوع حوادث فراگیر (بلایا) اقدام نماید.

ب - نسبت به تدوین و اجرای طرح تهیه نقشه و برنامه عملیاتی واکنش اضطراری پس از وقوع زلزله برای کلیه محلات شهر تهران (شامل تعیین نقاط خطرپذیر، ستاد عملیاتی محله، استقرار امکانات مقابله‌ای، مانند نیرو و تجهیزات، محل‌های اولیه رسیدگی به مجروحین، درمانگاه‌های صحرایی، اسکان اضطراری و برنامه عملیاتی محلی برای هریک از اقدامات اضطراری) برای انجام ارزیابی سریع و واکنش به‌موقع، اقدام نماید.

ج- نسبت به طراحی و راه اندازی سامانه جامع هوشمند مدیریت عملیات مقابله و پشتیبانی منابع (بر اساس اطلاعات و برنامه های بند الف این ماده) که امکان ورود اطلاعات سازمانی و برون سازمانی دستگاه های مسئول، غیرمسئول، بخش خصوصی و دیگر نهادها و تشکیلات (اعم از تجهیزات، نیروی انسانی، اماکن عملیاتی و...) و دسترسی (با سطح دسترسی مشخص) به اطلاعات در زمان بحران را برای کلیه واحدهای زیرمجموعه شهرداری تهران و سازمان های مسئول مدیریت بحران شهر تهران فراهم می سازد، اقدام نماید.

ماده ۹- کلیه واحدهای زیرمجموعه شهرداری تهران موظف اند، بنا به درخواست سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، زیرساخت های امن و پایدار ارتباطی خود را در اختیار این سازمان قرار دهند.

ماده ۱۰- شهرداری تهران، در صورت لزوم، به منظور پایش و پردازش اطلاعات، آمادگی مواجهه با مخاطرات و کاهش خطرپذیری شهر تهران، در راه اندازی سامانه های ذیل، با دستگاه های مسئول همکاری نماید:

۱- پایش و هشدار زلزله

۲- شبکه پایش پوسته زمین

۳- پایش پیش نشانگرهای زلزله

۴- اطلاع رسانی، اعلام و هشدار عمومی و تخصصی

ماده ۱۱- با استناد به اختیارات در نظر گرفته شده برای شهرداری تهران در مصوبات سالانه بودجه، در خصوص هزینه کرد در زمان وقوع حوادث غیرمترقبه، به جهت تأکید ویژه بر موضوع زلزله، شهرداری تهران مجاز است در صورت وقوع زلزله (یا سوانح مشابه) تا سقف چهار (۴٪) درصد از سرجمع اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای را برای واکنش اضطراری در عملیات مقابله، هزینه نماید، این هزینه ها از تسویه حساب پایان سال معاف بوده و با توجه به استفاده در شرایط بحران، از رعایت تشریفات معاملات مستثنی می باشند.

ماده ۱۲- شهرداری تهران مجاز است به منظور افزایش فضاهای چندمنظوره شهر تهران، کلیه فضاهای موجود و جدیدالاحداث (مترو، فضاهای زیرسطحی، سوله یا دیگر سازه های پایدار) با قابلیت استفاده چندمنظوره در زمان

بحران را شناسایی و بر اساس دستورالعملی که سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران تهیه می کند، برای استفاده در زمان بحران، عملیاتی نماید.

ماده ۱۳- شهرداری تهران مجاز است با همکاری سازمان های مسئول مدیریت بحران شهر تهران نسبت به تهیه و تدوین طرح تخلیه اضطراری شهر تهران (برنامه خروج شهروندان از شهر تهران در زمان وقوع زلزله) اقدام و جهت تصویب به ستاد ارائه نماید.

ماده ۱۴- سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران مجاز است با نظر و همکاری سازمان های مسئول، نسبت به شناسایی و مکان یابی محل های مناسب جهت اسکان اضطراری برای مقابله پس از وقوع زلزله و هماهنگی جهت ایجاد یا به کارگیری انبارهای محلی (نزدیک به محل های اسکان اضطراری) برای ذخیره سازی اقلام امدادی سازمان های امدادی مسئول اقدام نماید.

تبصره - سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران مجاز است، نسبت به شناسایی ظرفیت های لجستیکی شهر تهران و برنامه ریزی لازم برای استفاده از ظرفیت فروشگاه های زنجیره ای شهر تهران در زمان بحران (عقد تفاهم نامه و ...) اقدام نماید.

ماده ۱۵- به منظور ارتقاء عملکرد مناسب پل ها و ابنیه فنی مؤثر بر شبکه راه های اضطراری در شرایط بحران پس از زلزله و اطمینان از کارایی شبکه، شهرداری تهران مجاز است نسبت به مقاوم سازی و بهسازی پل ها و ابنیه شهر تهران اقدام نماید.

ماده ۱۶- شهرداری تهران مجاز است به منظور کاهش بار عملیات مقابله با پی آمده ای زیان بار زلزله در زمان بحران، نسبت به ارائه تسهیلات و مشوق های لازم جهت ترویج صنعتی سازی ساختمان و روش های نوین ساخت اقدام نماید.

ماده ۱۷- سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران مجاز است، به منظور ارتقای آمادگی شهروندان در مقابله با پی آمده ای زیان بار زلزله، نسبت به طراحی، برآورد بودجه مورد نیاز و پیش بینی آن در اعتبارات عمرانی سالیانه آن سازمان،

نسبت به ساخت و تجهیز یک مرکز آموزش مهارتی امدادونجات برای تربیت نیروهای امدادی داوطلب محلات در شهر تهران و تجهیز این نیروها، اقدام نماید.

ماده ۱۸- به منظور آموزش و ارتقا ایمنی شهروندان، آموزش پرسنل، تشکیل گروه‌های داوطلب امداد و نجات، تأمین تجهیزات لازم و توسعه آمادگی مقابله با بلایا (محلّه محور)، سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران موظف است با استفاده از ظرفیت‌های مردمی، اقدامات به شرح زیر را انجام دهد:

الف- استقرار نماینده ستاد مدیریت بحران منطقه در خانه‌های دوام و ایمنی محلات، جهت سازماندهی و یکپارچگی نیروهای مردمی برای اجرای عملیات امداد و نجات در زمان وقوع زلزله، بر اساس الگوهای روز دنیا.

ب- پیش‌بینی دوره‌های آموزشی و اجرای آن برای داوطلبین محلی.

ج- تشکیل و سازماندهی تیم‌های امدادونجات از میان داوطلبین واجد شرایط دوام.

ماده ۱۹- شهرداری تهران مجاز است از طریق سازمان بهشت‌زرها (س)، نسبت به شناسایی و تعیین زمین‌های مناسب جهت دفن انبوه اجساد در زمان بحران زلزله و شناسایی و ظرفیت‌سنجی سردخانه‌های قابل استفاده در این شرایط و تعیین مدل‌های دفن اقدام نماید.

ماده ۲۰- شهرداری تهران موظف است برنامه واکنش در شرایط اضطراری مناطق و سازمان‌های تابع شهرداری تهران و دیگر واحدهای اجرایی خود برای زمان بحران (بازگشت به وضعیت آماده‌به‌کار) و برنامه‌های عملیاتی مقابله مرتبط با مأموریت آن‌ها (برنامه تداوم خدمات پس از بحران **CBP** را در قالب شرح وظایف عمومی و تخصصی تهیه نماید.

تبصره ۱- کلیه دستگاه‌های تابعه شهرداری تهران موظف‌اند با محوریت سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، در تهیه و تدوین کلیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های موردنیاز و پیوست‌های برنامه‌های عملیاتی موضوع این ماده، جهت ارائه و تصویب در شورای اسلامی شهر تهران، همکاری نمایند.

تبصره ۲- سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، برنامه‌های عملیاتی مورد اشاره در تبصره ۱ را به همراه زمان‌بندی و اعتبارات مورد نیاز، در قالب پیوست‌های برنامه، جهت تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارائه می‌نماید.

ماده ۲۱- سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران مجاز است با توجه به اهمیت جستجو و نجات در حوادث فاجعه باری مانند زلزله، گروه‌های جستجو و نجات شهری را بر اساس الگوهای بین‌المللی (اینساراگ)، در سه سطح (تیم‌های نجات سبک، تیم‌های نجات نیمه سنگین و تیم‌های نجات سنگین) با استفاده از ظرفیت‌های موجود و با همکاری سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهر تهران و تشکلهای مردمی، سازماندهی نماید تا در هنگام وقوع زلزله در مناطق و نواحی آسیب‌دیده، به سرعت وارد عمل شوند.

ماده ۲۲- شهرداری تهران مجاز است نسبت به تهیه طرح‌های اجرایی پاک‌سازی معابر از آوار، برای بازگشایی مسیرها در زمان وقوع زلزله و ارائه به ستاد ویژه مدیریت بحران کلان‌شهر تهران جهت تصویب و اجراء، اقدام نماید.

ماده ۲۳- سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران مجاز است به‌طور سالانه نسبت به تأمین تجهیزات نجات سبک مورد نیاز برای واکنش اضطراری پس از وقوع زلزله و ذخیره‌سازی در پایگاه‌های پشتیبانی مدیریت بحران و دیگر فضاهاى ذخیره‌سازی قابل به کارگیری، اقدام نماید.

ماده ۲۴- شهرداری تهران مجاز است به‌منظور شناسایی سریع نقاط و محل‌های عبور شریان‌های حیاتی در شهر تهران، ضمن برآورد بودجه مورد نیاز و پیش‌بینی آن در اعتبارات عمرانی سالیانه معاونت خدمات شهری شهرداری تهران، با همکاری سازمان‌های مسئول، نسبت به ایجاد بانک اطلاعاتی شریان‌های حیاتی شهر تهران و نصب علائم و برجسب‌های راهنمای شهری (مسیرهای عبور تأسیسات آب، برق، گاز و مخابرات) بر روی زمین و علائم راهنمای زمان بحران (علامت‌گذاری‌های شهری برای تسهیل عملیات مقابله در زمان بحران) بر روی سطح شهر و دیوارها اقدام نماید.

ماده ۲۵- شهرداری تهران مجاز است به‌منظور افزایش ظرفیت امداد و حمل‌ونقل هوایی شهر تهران در شرایط اضطراری، با همکاری سازمان‌های مسئول، نسبت به تهیه طرح جامع امداد هوایی شهر تهران در زمان وقوع زلزله که

دربرگیرنده موارد زیر باشد، اقدام و نتایج آن را به ستاد ویژه مدیریت بحران کلان‌شهر تهران و سایر مراجع و سازمان‌های مربوطه پیشنهاد نماید:

الف - شناسایی و حفظ کاربری فرودگاهی فرودگاه‌های موجود در سطح شهر و حریم آن از جمله: دوشان تپه، آسمان ری و ..

ب - برنامه‌ریزی برای عملیاتی نمودن فرودگاه‌های موجود در شرایط اضطراری

ج - تدوین طرح عملیاتی در خصوص عملیات هوایی در شرایط اضطراری

د - پیش‌بینی سازوکارهای تریاژ انبوه مجروحین در فرودگاه‌ها

ه - ایجاد و ارتقاء ظرفیت‌های تخلیه و بارگیری و احداث انبارهای بارانداز

و - تدوین طرح عملیاتی بارانداز کمک‌های بین‌المللی

ماده ۲۶ - شهرداری تهران موظف است، پس از مشخص شدن ابعاد و چارچوب اجرایی هریک از اقدامات موضوع لایحه، برنامه زمان‌بندی دقیق و اعتبارات موردنیاز را تعیین و به‌عنوان پیوست‌های الحاقی، جهت تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید.

ماده ۲۷ - سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران موظف است بر حسن اجرای ساختار ابلاغی و روند پیشرفت اجرایی آن توسط دستگاه‌های تابعه شهرداری تهران نظارت نموده و به‌صورت سالیانه به شهردار تهران گزارش دهد.

ماده ۲۸ - شهرداری تهران موظف است پس از ابلاغ این مصوبه، حداکثر هر ۳ سال یک‌بار نسبت به بازنگری آن و تطابق آن با قوانین، شرایط و تجارب حاصله در زمینه مدیریت بحران کشور، اقدام نماید.

اهداف کمی و کیفی	زمان	شاخص	مجری	عنوان فعالیت	ردیف
تهیه برنامه جامع تهیه برنامه های عملیاتی تفصیلی (SOP) تهیه شرح وظایف ستاد پشتیبانی، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران تا سطح حادثه ملی و بین المللی	۱ سال	ارائه سند نهایی	سازمان پشتیبانی و مدیریت بحران شهر تهران	تدوین برنامه جامع عملیات مقابله با بحران	۱
احداث دکلهای خود ایستا در کلیه پایگاه های مدیریت بحران (۲۳ دکله) برقراری ارتباطات رادیویی، پایی و پردازشی و دیگر تجهیزات ارتباطی ایجاد سامانه های هوشمند مرتبط (از قبیل سیستم های نرم افزاری عملیات مقابله، پشتیبانی تصمیم DSS، سیستم های فرماندهی، کنترل، ارتباطات و کامپیوتر برای حفاظت از اطلاعات C4I و...) و امکانات فنی مورد نیاز. ایجاد سامانه های پایش تصویری محیط شهری به کار گیری ظرفیت های شرکت های خدمات دهنده ارتباطات ماهواره ای SAP ^۱ ، به عنوان یکی از لایه های ارتباطی زمان بحران.	۶ سال	احداث ۴ دکل در سال راه اندازی یک سامانه هر دوسال برقراری ارتباطات ماهواره ای با ۴ منطقه شهری در سال	سازمان پشتیبانی و مدیریت بحران شهر تهران	ایجاد شبکه مستقل ارتباطی با پیش بینی زیر ساخت های قابل اعتماد، پایدار و چند لایه با سازمان های مسئول مدیریت	۲
ایجاد سازه مرکز داده امن و پایدار مدیریت بحران تأمین تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری لازم جهت تجهیز مرکز (اعم از: Server, Storage systems, Cooling systems, ژنراتور و...) ایجاد و تجهیز مرکز داده پشتیبان در اصفهان	۶ سال	احداث مرکز در دو سال احداث مرکز پشتیبان در ۴ سال	سازمان پشتیبانی و مدیریت بحران شهر تهران	ایجاد مرکز داده امن و پایدار مدیریت بحران	۳
انجام مطالعات و تهیه سند بروز رسانی، توسعه و تجهیز مرکز نگهداری برای ارائه خدمات بی وقفه	۳ سال	مطالعه: ۱ سال توسعه و تجهیز: ۲ سال نگهداری مرکز: سالیانه	سازمان پشتیبانی و مدیریت بحران شهر تهران	بروز رسانی، توسعه و تجهیز مرکز هدایت و هماهنگی عملیات اضطراری (EOC) شهر تهران	۴
انجام مطالعات و تهیه سند احداث مرکز پشتیبان تجهیز مرکز، تست و آزمون مستمر برای پشتیبانی در زمان بحران	۶ سال	مطالعه: ۱ سال احداث ۳ سال تجهیز: ۲ سال	سازمان پشتیبانی و مدیریت بحران شهر تهران	مطالعه، اجرا و تجهیز مرکز پشتیبان هدایت و هماهنگی عملیات اضطراری (EOC)	۵
انجام مطالعات و تهیه سند تجهیز مرکز نگهداری برای ارائه خدمات بی وقفه	۷ سال	مطالعه: ۱ سال تجهیز: ۴ مرکز در سال نگهداری مرکز: سالیانه	مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران با همکاری و نظارت سازمان پشتیبانی و مدیریت بحران شهر تهران	مطالعه، پیاده سازی و تجهیز مرکز هدایت و هماهنگی عملیات اضطراری (EOC) ستادهای مدیریت بحران مناطق ۲۲ گانه شهر تهران	۶

^۱ - Decision Support System (DSS)

^۲ - command, control, communications, computers > C to Intelligence (C4I)

^۳ - Systems, Applications, and Products (SAP)

اهداف کمی و کیفی	زمان	شاخص	مجری	عنوان فعالیت	ردیف
خرید خطوط لازم جهت ایجاد Hot Line با کلیه سازمانهای ذی‌مدخل در مدیریت بحران	۱ سال	توسعه و به روز رسانی کلیه مراکز در یک سال	سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران	ایجاد خطوط Hot Line	۷
مطالعات اولیه مذاکره با سازمان های مسئول تهیه طرح ارائه نتایج به ستاد ویژه مدیریت بحران کلاشهر تهران جهت بستر سازی و اجرا.	۱ سال	ارائه سند	سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران	مطالعه و طراحی مرکز دیسپچینگ مشترک با همکاری سازمان های مسئول	۸
استقرار یک HUB جهت سرویس دهی VSAT مدیریت بحران در سازمان مدیریت بحران تهران استقرار سامانه VSAT روی خودرو ارتباطی و فرماندهی به کارگیری ظرفیت های شرکت های خدمات دهنده ارتباطات ماهواره ای SAP*	۶ سال	تأمین تجهیزات برای سازمان و سامانه سیار ۱ سال همزمان؛ عقد قرارداد و تجهیز ۴ منطقه در سال	سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران	بهره‌برداری از خدمات ارتباطات ماهواره‌ای	۹
ایجاد زیرساخت نرم افزاری مدیریت یکپارچه اطلاعات مکانی و توصیفی با کلیه سازمان‌های ذی‌مدخل در مدیریت بحران استفاده از برنامه های کاربردی؛ با پهنای باند مناسب، به منظور انتقال متن، صدا، تصویر و اشتراک گذاری نقشه ها و داده های اطلاعات مکانی و غیرمکانی. ایجاد لینک شبکه برای سازمان‌هایی که با سازمان مدیریت بحران تبادل اطلاعات خواهند داشت.	۵ سال	ایجاد زیرساخت سخت افزاری ۲ سال توسعه و تجهیز نرم افزاری ۲ سال ایجاد لینک با ذینفعان ۱ سال	سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران، سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران	ایجاد یک بستر قابل اعتماد، یکپارچه و پرسرعت برای برقراری ارتباطات اضطراری	۱۰
پنج سامانه مجهز فرماندهی سیار برای پنج بهمن شهری ۲۲ دستگاه خودرو ارتباطی سیار سبک برای ۲۲ منطقه شهری	۶ سال	یک سامانه مجهز در سال ۴ خودروی ارتباطی سبک در سال	سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران	سامانه قابل حمل ارتباطات و فرماندهی	۱۱
تجهیز کلیه پایگاه‌های مدیریت بحران به فیبر نوری شهرداری تهران تجهیز پایگاه‌های مدیریت بحران به فیبر نوری شرکت مخابرات ایران برقراری ارتباط فیبر نوری با دیگر دستگاه های مسئول مدیریت بحران	۷ سال	تجهیز ۴ پایگاه به فیبر نوری شهرداری تهران در سال تجهیز ۴ پایگاه به فیبر نوری شرکت مخابرات در سال برقراری فیبر نوری با دستگاه های مسئول در ۲ سال	سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران	تجهیز مراکز مدیریت بحران به فیبر نوری	۱۲

گزارش توجیهی

کلان‌شهر تهران با بیش از ۸ میلیون نفر جمعیت ثابت و حدود ۱۲ میلیون نفر جمعیت شناور و بیش از ۷۰۰ کیلومتر مربع وسعت، دربردارنده مراکز اصلی اقتصادی، سیاسی و حکومتی کشور می‌باشد. این در حالی است که این شهر در منطقه‌ای با خطر بسیار زیاد زمین‌لرزه قرار دارد و شواهد تاریخی نشان می‌دهد که شهرها و آبادی‌هایی که در گذشته در محلی فعلی تهران قرار داشته‌اند به‌دفعات در اثر وقوع زلزله‌های شدید ویران شده‌اند و اثرات مخرب وقوع زلزله بر کسی پوشیده نیست، لذا در این شرایط برنامه‌ریزی برای پیشگیری و کاهش مخاطرات حاصل از زمین‌لرزه در شهر تهران و مدیریت ریسک بسیار ضروری می‌باشد.

به‌منظور ارتقاء توانمندی شهرداری تهران در مدیریت شرایط اضطراری که در اثر رخدادها و وقوع حوادث طبیعی و انسان‌ساز ایجاد می‌گردد، مستلزم انجام اقدامات فوری و فوق‌العاده خواهد بود و همچنین مجموعه فعالیت‌ها، اقدامات و همکاری با سایر دستگاه‌های اجرایی در جهت پاسخ مؤثر در برابر بحران باهدف نجات جان و مال انسان‌ها و جلوگیری از گسترش خطر که شامل هشدار سریع، جستجو، نجات و امداد، خدمات بهداشتی، تأمین امنیت، ارتباطات، تدفین، برقراری شریان‌های حیاتی و سایر اقدامات ذی‌ربط حائز اهمیت است.

علی‌هذا در راستای قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸ و آئین‌نامه اجرایی آن و نیز مفاد اساسنامه سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران و در اجرای مصوبه «الزام شهرداری تهران به تهیه و ارائه لایحه برنامه عملیاتی واکنش اضطراری برای مقابله با زلزله در شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۴۴۲/۴۵۳۳ مورخ ۹۷/۲/۲۶ شورای اسلامی شهر تهران، لایحه «برنامه عملیاتی مقابله و واکنش اضطراری در هنگام وقوع زلزله در شهر تهران» برای سیر مراحل تصویب در شورای محترم اسلامی شهر تهران ارائه می‌گردد.

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۳/۱۸

شماره: ۲۳۳۳۴۸/۱۰

پیوست: ۳

بسم الله الرحمن الرحيم

به: جناب آقای مهندس هاشمی
رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران

موضوع: لایحه برنامه عملیاتی مقابله و واکنش اضطراری در هنگام وقوع زلزله در شهر تهران

باسلام و احترام

در اجرای مصوبه «الزام شهرداری تهران به تهیه و ارائه لایحه برنامه عملیاتی واکنش اضطراری برای مقابله با زلزله در شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۴۴۲/۴۵۳۳ مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۶ به پیوست لایحه «برنامه عملیاتی مقابله و واکنش اضطراری در هنگام وقوع زلزله در شهر تهران» منضم به گزارش توجیهی و پیوست مربوطه برای سیر مراحل تصویب در شورای اسلامی شهر تهران تقدیم می گردد.

رونوشت: جناب آقای مظاهریان، معاون محترم برنامه ریزی، توسعه سرمایه انسانی و امورشورا.

جناب آقای کرمی، رئیس محترم سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران.

۱۴۰/۴۹۴۹
 ۴۰۰/۳/۱۸

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره: ۱۶۰/۵۸۶۲

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۳/۲۹

پوست: .

سرکار خانم زهرا صدر اعظم نوری عضو محترم شورا و رئیس کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری

موضوع: ارجاع لایحه برنامه عملیاتی مقابله و واکنش اضطراری در هنگام وقوع زلزله در شهر تهران

سلام علیکم؛

به پیوست تصویر نامه شماره ۱۰/۲۳۴۳۴۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۸ جناب آقای پیروز حناچی شهردار محترم تهران در خصوص لایحه «برنامه عملیاتی مقابله و واکنش اضطراری در هنگام وقوع زلزله در شهر تهران» را ایفاد می‌نماید. لایحه مزبور به صورت عادی ارائه و به شماره ۱۶۰/۴۹۶۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۸ در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و در سورس و یکمین جلسه رسمی شورا منعقد در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۳ اعلام وصول شده است. ضمن ارجاع لایحه مزبور به آن کمیسیون به عنوان کمیسیون اصلی سپاسگزار است وفق مقررات موضوعه و بندهای چهارم، پنجم و ششم ماده چهاردهم (۱۴) آیین‌نامه اجرایی تشکیلات، انتخابات داخلی و امور مالی شوراهای اسلامی شهرها مصوب ۱۳۷۸/۱/۱۱ هیأت وزیران و ماده یازدهم (۱۱) و سیزدهم (۱۳) دستورالعمل نحوه اداره جلسات، رأی‌گیری و بررسی پیشنهادهای واصل شده به شورا مصوب ۱۳۹۲/۱/۱۹ شورای عالی استان‌ها، گزارش نهایی آن کمیسیون دال بر تأیید یا رد عین لایحه و یا انجام اصلاحات در متن آن را تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۹ به دفتر هیأت رئیسه و مصوبات شورای اسلامی شهر تهران ارسال فرمایید تا متعاقباً در دستور کار صحن علنی شورا قرار گیرد. م/ ۱۹۰/۵

محسن هاشمی
رئیس شورای اسلامی شهر تهران

- رونوشت: - جناب آقای پیروز حناچی شهردار محترم تهران بازگشت به لایحه مزبور جهت استحضار و دستور هماهنگی .
- جناب آقای محمدجواد حق شناس عضو محترم شورا و رئیس کمیسیون فرهنگی، اجتماعی به عنوان کمیسیون فرعی و ارائه گزارش به کمیسیون اصلی و دفتر هیأت رئیسه و مصوبات ظرف مهلت دو هفته .
- روسای محترم کمیسیون‌های شهرسازی و معماری؛ عمران و حمل و نقل؛ برنامه و بودجه؛ نظارت و حقوقی با تصویر لایحه مزبور جهت استحضار و ارائه گزارش به کمیسیون اصلی و دفتر هیأت رئیسه و مصوبات .
- اعضای محترم هیأت رئیسه شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.
- جناب آقای بشیر نظری عضو و رئیس محترم کمیته تنقیح مصوبات شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار .
- جناب آقای محمدحسین بوجانی رئیس محترم مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهرداری تهران جهت استحضار و اعلام نظر کارشناسی به شورای اسلامی شهر تهران و دفتر هیأت رئیسه و مصوبات .
- دفتر هیأت رئیسه و مصوبات جهت پی‌گیری (۵/۱۹۰).

رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای محسن هاشمی رفسنجانی

موضوع: نظر کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری در خصوص لایحه برنامه عملیاتی مقابله و واکنش اضطراری در هنگام وقوع زلزله در شهر تهران

با سلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۱۶۰/۵۸۶۲ به تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۹ در خصوص لایحه «برنامه عملیاتی مقابله و واکنش اضطراری در هنگام وقوع زلزله در شهر تهران»، به استحضار می‌رساند؛ با توجه به ایرادات اساسی محتوایی و ساختاری و عدم انطباق با اسناد و مقررات فرادست به ویژه قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸/۰۶/۰۳ و اسناد و برنامه های مدیریت بحران در سطوح ملی، استانی و محلی و آیین نامه ها و دستورالعمل های قانون مذکور، جمع بندی این کمیسیون مبنی بر رد لایحه مزبور همراه با دلایل زیر ایفاد می‌گردد.

الف) در خصوص کلیات لایحه

۱. به استناد مفاد مندرج در قانون مدیریت بحران کشور مصوب مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۰۳، حوزه فعالیت، حدود وظایف و اختیارات شهرداری تهران محدود و مشخص شده است، لیکن در لایحه پیشنهادی، خارج از این وظایف و حدود اختیارات، اقدامات و هزینه های متعددی را برای شهرداری بر شمرده است که همسو با وظایف و مسئولیت های قانونی نمی باشد. مواردی همچون برقراری امنیت، حمایت روانی و آبرسانی و جستجو و نجات، درمان اضطراری، برقراری شریان های حیاتی، بهسازی لرزه ای ساختمان های شهر، پایش پوسته زمین و ... که در مقدمه و متن لایحه به آنها اشاره شده و به استناد ماده ۱۴ قانون مدیریت بحران کشور از وظایف و تکالیف سایر دستگاه های مسئول در حوزه اجرایی مدیریت بحران است.

۲. لایحه مد نظر در اجرای مصوبه شورای اسلامی شهر تهران با عنوان «الزام شهرداری تهران به تهیه و ارایه لایحه برنامه عملیاتی واکنش اضطراری برای مقابله با زلزله در شهر تهران» - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۴۴۲/۴۵۳۳ به تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۶ ارایه شده است. نظر به اینکه مصوبه سال ۱۳۹۷ شورا در پی رخداد زلزله ملارد و ناهماهنگی های به وجود آمد در انجام اقدامات فوری و فوق العاده در شرایط اضطراری و با هدف ارتقاء توانمندی شهرداری تهران در اجرای تکالیف و وظایف ویژه برای زمان پاسخ (۷۲ ساعت اولیه پس از زلزله)، به تصویب رسید، متأسفانه با گذشت سه سال، لایحه واصله در بسیاری از اهداف مد نظر شورا، تعیین تکلیف اجرایی نشده و برنامه عملیاتی متناسب با واکنش اضطراری را ارایه ننموده است.

۳. هدف اساسی مصوبه شورا از تدوین و تنظیم برنامه عملیاتی، ترسیم اقدام هماهنگ اضطراری حین و پس از حادثه است، اینکه شهرداری تهران با توجه به تکالیف، وظایف، حدود اختیارات و از همه مهم تر ظرفیت های موجود و

منابع در اختیار، در ساعات اولیه پس از زلزله با هماهنگی با سایر دستگاه های اجرایی در جهت پاسخ موثر در برابر بحران اقدام نماید.

۴. در مفاد لایحه و پیوست فنی آن، به انجام برخی مطالعات و ارایه برنامه عملیاتی در خصوص موضوعات مدنظر در مصوبه شورا در سال های آتی اشاره شده است که شهرداری موظف بوده به موجب این لایحه برنامه عملیاتی آن را ارایه نماید.

۵. دامنه شمول مفاد لایحه پیشنهادی فراتر از موضوعات و اقداماتی است که در مرحله واکنش اضطراری (۷۲ ساعت اولیه پس از وقوع زلزله) قابل احصاء می باشد و در مواد متعدد مواردی ذکر شده که به مراحل دیگر چرخه مدیریت بحران مرتبط است. از این رو، گستردگی موضوعات مندرج در لایحه، باعث می شود در مرحله اجرا مشکلات متعددی پیش روی شهرداری قرار گیرد.

(ب) در خصوص جزییات لایحه

۱. متن لایحه پیشنهادی به لحاظ ساختاری و نحوه انشاء قوانین و مقررات خالی از اشکال نبوده و تقدم و تاخر و ترتیب موضوعی در درج مواد رعایت نشده است. همچنین تناسب موضوعی نیز در نگارش مواد مشاهده نمی شود.

۲. بخش قابل توجهی از متن لایحه به تعاریف و اصطلاحات اختصاری که در اکثر موارد برگرفته از قانون مدیریت بحران کشور می باشد اختصاص یافته که می شود به جای ۵ صفحه در یک بند ارجاع و خلاصه گردد.

۳. به لحاظ نگارشی برخی از بندها به صورت جمله و برخی به صورت عبارت قید شده است و متن دارای پیوستگی واحدی نیست.

۴. در اغلب مواد درج شده در لایحه از عبارت «شهرداری تهران مجاز است...» استفاده شده که در انجام تکالیف الزامی را برای شهرداری بوجود نخواهد آورد.

۵. به لحاظ ساختاری ضرورت دارد راهبردها و اهداف برنامه عملیاتی تعیین شده در لایحه لحاظ گردد.

۶. در خصوص ماده ۲ لایحه، به استناد ماده ۱۰ قانون مدیریت بحران کشور به منظور تسهیل و هماهنگی فعالیت های دستگاه ها و نهادهای مشمول قانون، ستادهای مدیریت بحران در سطوح ملی، استانی و شهرستانی در سازمان،

استانداری و فرمانداری ایجاد می شود که به استناد تبصره ۱ ذیل بند پ این ماده، در شهر تهران ریاست ستاد مدیریت بحران با وزیر کشور بوده و در این ستاد فرماندار، استاندار و شهردار تهران عضویت دارند. لذا برخلاف آنچه در متن

قانون ذکر شده است به موجب ماده ۲ لایحه پیشنهادی نمی توان ساختار دیگری برای مدیریت بحران شهر تهران

ایجاد نمود. همچنین در بخش معرفی ارکان، نمی توان جایگاه شهردار تهران و سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران را که به لحاظ حقوقی متفاوت است در یک سطح در نظر گرفت.

۷. در ماده ۳ لایحه به تدوین برنامه جامع آمادگی و پاسخ در بحران اشاره شده است که انجام این مهم هدف اصلی مصوبه شورا بوده و می بایست در قالب این لایحه ارایه می گردید که متأسفانه اقدام در این خصوص به سال های آتی

موکول شده است.

۸. به نظر می رسد مفاد مندرج در ماده ۴ به ویژه بند های «د» و «ه» بیش از دامنه شمول این لایحه و موضوع واکنش اضطراری می باشد.

۹. در ماده ۸ تهیه برنامه عملیاتی مناطق و محلات ذکر شده که این برنامه و برنامه سایر سازمان ها و واحدهای تابعه شهرداری تهران می بایست در قالب این لایحه و پس از گذشت سه سال ارایه می شد که متاسفانه مانند سایر موارد به بعد موکول شده است.

۱۰. ماده ۱۰ به موضوعاتی اشاره دارد که منطبق با اقدامات موثر برای پاسخ در شرایط اضطراری و ساعات اولیه پس از زلزله نمی باشد و از موضوع این لایحه خارج است.

۱۱. مفاد مندرج در ماده ۱۱ نیز منطبق با برنامه عملیاتی و اقدامات موثر برای پاسخ در شرایط اضطراری و ساعات اولیه پس از زلزله نمی باشد.

۱۲. به استناد ماده ۱۴ قانون مدیریت بحران کشور موضوع اعمال مدیریت ترافیک و حمل و نقل و تخلیه اضطراری بر عهده وزارت کشور، وزارت راه و شهرسازی و نیروی انتظامی است و به نظر نمی رسد شهرداری تهران تکلیفی برای تدوین طرح تخلیه اضطراری شهر تهران داشته باشد.

۱۳. با توجه به مفاد تبصره ذیل ماده ۱۴ به نظر می رسد این موضوع از حدود وظایف و اختیارات شهرداری خارج می باشد.

۱۴. مفاد ماده ۱۶ منطبق با اقدامات موثر برای پاسخ در شرایط اضطراری و ساعات اولیه پس از زلزله نمی باشد و از موضوع این لایحه خارج است. به نظر می رسد این موضوع از وظایف وزارت راه و شهرسازی و سازمان نظام مهندسی ساختمان می باشد.

۱۵. در خصوص ماده ۲۰، این موضوع نیز می بایست در قالب این لایحه ارایه می شد که متاسفانه مانند سایر موارد به بعد موکول شده است.

۱۶. با توجه به مفاد ماده ۲۵، تهیه طرح جامع امداد هوایی به عهده شهرداری نمی باشد و مطابق با ماده ۱۴ قانون مدیریت بحران کشور از وظایف سایر دستگاه ها (وزارت کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نیروهای مسلح) است.

۱۷. در ماده ۱۶ لایحه پیشنهادی ذکر شده است شهرداری تهران پس از مشخص شدن ابعاد و چارچوب اجرایی اقدامات موضوع لایحه، برنامه زمان بندی و اعتبارات مورد نیاز را تعیین و جهت تصویب به شورای شهر ارایه نماید. در این خصوص موضوع اول اینکه به استناد تبصره ۱ ذیل ماده واحده مصوبه «الزام شهرداری تهران به تهیه و ارایه لایحه برنامه عملیاتی واکنش اضطراری برای مقابله با زلزله در شهر تهران» -ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۴۴۲/۴۵۳۳ به تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۶، شهرداری تهران موظف گردیده شاخص ها و اهداف کمی و کیفی لایحه برنامه عملیاتی مد نظر

را به همراه زمان بندی و اعتبارات مورد نیاز در قالب پیوست های برنامه جهت تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید که این مهم به بعد موکول شده است. موضوع دوم در مورد اعتبارات مورد نیاز، لازم است به این موضوع توجه شود که به استناد ماده ۱۶ قانون مدیریت بحران کشور، اعتبارات مورد نیاز برای برنامه های اجرایی دستگاه ها و نهاد های مشمول قانون، هر ساله جهت ارایه به سازمان برنامه و بودجه کشور می بایست به وزارت کشور ارسال شود. از این رو شهرداری نیز می تواند برای تامین بخشی از منابع مورد نیاز وظایف محوله قانونی از این طریق اقدام نماید. ۱۸. در ماده ۲۷ لایحه پیشنهادی، ذکر شده است سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران هر ساله گزارش حسن اجرای مفاد لایحه را به شهردار تهران ارایه نماید، در صورتی که روال معمول در انشاء مصوبات بر این است که شهرداری تهران طی گزارشی روند اجرای مصوبات را به شورای اسلامی شهر تهران ارایه نماید. ۱۹. به استناد تبصره ۲ ذیل ماده واحده مصوبه «الزام شهرداری تهران به تهیه و ارایه لایحه برنامه عملیاتی واکنش اضطراری برای مقابله با زلزله در شهر تهران» - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۴۴۲/۴۵۳۳ به تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۶ شهرداری تهران موظف گردیده کلیه آیین نامه ها و دستورالعمل های مورد نیاز موضوع این مصوبه را با همکاری دستگاه ها و سازمان های مرتبط به صورت جامع با بهره گیری از ظرفیت های همه واحدها و سازمان های تابعه شهرداری تدوین و به پیوست برنامه عملیاتی جهت تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید، که متاسفانه این موضوع نیز مانند سایر موارد انجام نشده و به سال های آتی موکول شده است. بدلیل وجود موارد متعدد دیگر به سایر مصادیق پرداخته نشده است.

زهرآ صدراعظم نوری
عضو و رئیس کمیسیون سلامت و محیط زیست
شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: دبیر محترم کمیسیون سلامت محیط زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای سید یاسر نبی زاده جهت آگاهی

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۲۹

شماره: ۱۵۶۴۰/۱۶۰

پیوست: ۰

بسم الله الرحمن الرحيم

به: جناب آقای علیرضا زاکانی شهردار محترم تهران

موضوع: استرداد لایحه برنامه عملیاتی مقابله و واکنش اضطراری در هنگام وقوع زلزله در شهر تهران

سلام علیکم؛

بازگشت به نامه شماره ۱۰/۷۴۱۵۴۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۰ جنابعالی در خصوص درخواست استرداد لایحه شماره ۱۰/۲۳۴۳۴۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۸ موضوع « برنامه عملیاتی مقابله و واکنش اضطراری در هنگام وقوع زلزله در شهر تهران »، بدین وسیله لایحه مزبور مسترد می گردد. با توجه به الزام مقرر در مصوبه «الزام شهرداری تهران به تهیه و ارائه لایحه برنامه عملیاتی واکنش اضطراری برای مقابله با زلزله در شهر تهران» - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۴۴۲/۴۵۳۳ مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۶ سپاسگزار است دستور فرمایید؛ اقدام مقتضی معمول نمایند. / م ۶/۱۹۰

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: - اعضای محترم شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.

- رئیس محترم کمیته تنقیح مصوبات شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.

- دفتر هیأت رئیسه و مصوبات (۵/۱۹۰).